

Zdravím devátáky a posílám poznámky na tento týden

50. léta v ČESKOSLOVENSKU – doba nejtvrdší komunistické vlády

- tažení proti nepřátelům vyvrcholilo v roce 1949 v procesu s Miladou Horákovou, o rozsudcích a politických procesech se nerozhodovalo v soudních síních na základě objektivního vyšetřování, ale ve vedení KSČ
- obvinění byli podrobováni soustavnému fyzickému i psychickému mučení, po kterém podepisovali vynucená a falešná přiznání
- další součástí procesů byl organizovaný hněv pracujících, kteří požadovali pro odsouzené nejvyšší tresty
- další procesy se zaměřily na hospodářství – snaha vysvětlit hospodářské obtíže a vybičovat pracující k vyšší produktivitě, za obvinění ze sabotáže byly vynášeny tresty smrti, dlouholeté žaláře nebo pobyty v pracovních táborech (Rudolf Slánský – popraven 1952)
- díky investicím do zbrojení a těžkého průmyslu došlo k těžké ekonomické situaci, zároveň bylo nutné zrušit přidělový systém, který od války stále přetrvával
- v březnu **1953 zemřel K. Gottwald** (v SSSR J.V. Stalin) a novým prezidentem se stal **Antonín Zápotocký**, nové vedení KSČ muselo řešit zoufalou hospodářskou situaci
- v roce **1953 bylo rozhodnuto provést měnovou reformu** - principem reformy byla nečekaná a neohlášená výměna platidel v nevýhodném poměru (nevýhodný kurs se týkal zejména větších obnosů naspořených peněz, které nebyly uloženy v bance) – reforma postihla všechny vrstvy obyvatel
měnová reforma: 1. 6. 1953
  - a) snaha o oživení a odstranění dvojího trhu – volného a přidělového
  - b) snaha o snížení množství oběživa
- platy zaměstnanců se snížily v poměru 1:5, peníze nad 5 tisíc ztratily hodnotu 1:50, situace nejvíce postihla dělníky, rolníky, inteligenci
- většina obyvatel se ocitla pod úrovní životního minima – proto docházelo k větším protestům proti režimu (největší Plzeň – 20tis. dělníků)
- lidé začali vystupovat z KSČ

- bolo třeba provést úpravy v politické oblasti, velká opatření v ekonomice – ústup zbrojního a těžkého průmyslu a rozvoj zemědělství (Programové prohlášení vlády z poloviny září 1953)
- počátkem května 1956 KSČ přijala řadu dalších opatření – posílila pravomoc nižších orgánů na úkor vyšších – tato situace klamně nazývána jako „demokratizace“ společenského zřízení

důsledky krize: ve chvíli, kdy se ukázala příležitost uvolnit se ze závislosti na SSSR, se komunistické velení k němu ještě více připoutalo

- koncem roku 1957 – umírá A. Zápotocký – centralizace dosáhla vrcholu, naše hospodářství za světovým